Ն. 3935 1902 ՄԱՅԻՍ 8/21 ՉԱՐԵՇԱԲԹԻ 18ԻՆՁԻ ԱՇԱԿ 13 ՍԷՊԷՄԲԵՐ 1320 — 8 ՄԱՅԻՍ 1318

ՄԵՋՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra, Taxim 65

Հաճախատա իրի տեղա եանի ՊԱՐԵՇԱԲԹԻՆ վէ ՃՈՒՄԱԱ ԻՐԹԷՍԻ կիւնլերի նեշր օրուլուր։

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

ՂԱԶԷԹԱՄԸԶՐՆ ԱՊՕՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ. = Իսթանպոլ իչին սէնէլիկի 60 ղրուշ, = 6 այլըղը 35. = Թաշրա իչին սէնէլիկի 85. = 6 այլըղը 45 ղշ. տուր։ = Բօսֆա իւճրէթի պիզէ այիտ տիր։ = 15 կիւնլիւք նիւսխէ 60 բարա տըր։ = ԻԼԱՆԱԹ ՇԱՐԹԼԱՐԸ. = 1ինճի սահիֆէնին պէհէր սըրասը 5, 2ինճի վէ 3իւնճիւ սահիֆէլէրին հէր սըրասը 3, վէ 4իւնճիւ սահիֆէնին պէհէր սըրասը 1 ղրուշ տուր։ = Զօգ տէֆա տէրճ իտիլէճէք իլանաթ իչին այրըճա բաղարլըգ օլունուր։ = Նիւսխէսի 30 բր. տըր։

Ղազէթաեա միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆԱ միւրաճաաթ օլունա։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65։

«ՊԱՏՇԱՃԻՑ ՕՐԷՆՔԸ»

Ինչպէս խօսակցութեան, նոյնպէս ալ գրականութեան մէջ կայ ու պէտք է ըլլայ պատշաճութեան կանոն մը, որուն սահմաններէն դուրս չի կրնար ելլալ ո և է մէկը, եթէ երբեք գրածը՝ բժշկական մասնագիտական գրութիւն մը չէ, որովհետեւ այս պարագաներուն նոյն գրականները մասնաւորներու համար գրուած կ'ըլլան և եթէ անչափահասներու յատուկ ալ ըլլան, այն ատեն աւելի քօղարկուած ու պատշաճ ոճով մը կը գրուին։ Բայց, կարգ մը ոչ-յանձնարարելի պատմութիւնները՝ նորավէպի, հէքեաթի անուններուն տակ թերթերու մէջ հրատարակել և ամէնէն վրանքայ հատուածները յանուն գրականութեան քշել, չեմ գիտեր որչափ պատշաճութիւն կրնայ ունենալ, մանաւանդ երբ նկատի առնուի սա կարեւոր կէտը թէ թերթերը կը կարդացուին նաեւ անչափահասներու և ոչ-զարգացեալներու կողմէ։ Թերթերը ընտանիքներու մէջ կը մտնան և արդեօք այդ հէքեաթներն ու նորավէպները գրողները պիտի հարդուրժէին որ բարեկամ մը՝ անչափահաս զաւակներուն քով բարձրաձայն կարդար իրենց այդ օրինակ մէկ գրուածքը. և եթէ նոյն իսկ անոնցմէ ոմանք՝ ծայրայեղօրէն անմիտ ազատամտութիւնով մը հանդուրժէին, ասիկա կրնա՞ր երբեք ընդհանուրին համար ընդունելի օրէնք մը համարուիլ։ Այն ատեն ո՞ւր պիտի մնար բարոյականը, գրականութեան բարոյականը, և արդեօք այդ տեսակ գրութիւններ հրատարակողները կը մտածեն թէ ո՞րչափ աղէտալի հետեւանք ունի անանկ գրականութեան մը, ուր «պատշաճից օրէնք»ին ամէնէն տարրական սկզբունքներն իսկ նը-կատողութեան չեն առնուիր։ Գրող մը, որչափ ալ իրապաշտ ըլլայ և հեռու իտէալիզմէ, ինչ պէտք ունի գործածելու այն երկդիմի բացատրութիւնները և մանաւանդ կարգ մը տգեղ բացատրութիւններու մէջ, որոնք չեմ կարծեր թէ՝ ամենատափակ գրուածք մը՝ սքանչելի հրաշակերտ մը դարձնելու անստգիւտ յատկութիւնը ունենան։ Եթէ մէկ երկու աղտոտ բառերով ու անպատշաճ դարձուածքներով է որ գրուածք մը պիտի աղուորնայ, վա՛յ ատանկ գրուածքին։ Մարդ որչափ անմիտ պէտք է ըլլայ հաւատալու համար թէ այդ տեսակ բացատրութիւններով է որ գրուածք մը իր գոյութեան իրաւունքը կ'ունենայ և թէ անոնք գրութեան աղ-պղպեղն են։ Այսօր, Պրիւնդիէր, Գոբէ, Պուրժէ, Հիւզմանս, իրենց գրական հսկայ գործունէութեան մէջ, չեն գրած տող մը, որուն ընտանիքներու մէջ ընթերցումը անպատշաճ ըլլայ և ուր գտնուի ժողովրդական տգեղ բացատրութիւն մը կամ անվայել բառ մը, և սակայն չեմ յուսար որ «մեր հանճարեղ դրագէտներէն» ոչ մէկը կրնայ պնդել թէ այդ մարդիկը «գրականութիւն չեն ըներ»։ Մինչեւ այսօր Ֆրանսական Ակադեմիայի ոչ մէկ անդամը իր գրուածքներուն մէջ երբեք ներած է ինքզինքին՝ «պատշաճից օրէնք»ին հակառակ վարուիլ, և Զոլա՝ հակառակ իր անընդհատ ջանքերուն՝ Ակադեմիայի դրան առջեւը կը մընայ, առանց ներս ընդունուելու։ Նոյն իսկ վերջերս ալ, Ֆրանսացի հռչակաւոր հոգեբան վիպասան մը, իր գործերուն ամբողջական տպագրութեանը ատեն, անոնց մէջ գտնուող ամէնէն անվնաս հատուածներն իսկ ջնջեց։ Իրաւ է որ այսօր կան շատ մը անբարոյական գրողներ, որոնք այդ տըղմոտ գրականութիւնը կը մշակեն՝ իրենց գիրքերը ծախելու դիտումով միայն, բայց այդ մարդոց գրուածները յաւիտենապէս աղտոտ տիղմով մը շաղախուած պիտի մընան և անարժան գրականութեան նուիրական անունին։ Ամէնէն ազատամիտ դասակարգերու մէջ իսկ «պատշաճից օրէնքը» կը յարգուի. Ֆրանսացի ոչ մէկ ծնողք, ըլլայ «պուրժուա» կամ զարգացած և նոյն իսկ ոչ-բարեկամ կրօնքի, երբեք իր զաւակներուն ձեռքը չպիտի յանձնէ Զոլայի «Լա Թէռ»ը, Թաքսիլի մէկ վարնոց զաւեշտագրութիւնը, Սիլվէսդրի մէկ վրանբացութիւնը և կամ Միրպօի մէկ անբարոյական գործը։ Եւ արդէն պատշաճութեան կանոնները՝ կենցաղագիտութեան հիմնական սկզբունքները չեն, և ո՛վ կրնայ պնդել թէ մարդկութիւնը յառաջացնելու համար, պէտք է կենցաղագիտութիւնը վերցնել։

Եթէ աշխարհական գրողի մը համար, առանց բնաւ ներելի ըլլալու, տեսակէտով մը՝ նոյն իսկ քիչ մը ըմբռնելի նկատուէր «պատշաճից օրէնք»ին հակառակ վարուիլը, միեւնոյն բանը սակայն, կրօնաւորի մը ընթացքին մէջ անհաւատելի պիտի ըլլար։ Եւ ա՛լ աւելի զարմանալի, երբ ասիկա՝ կը տեսնուի մեր ազգակից եղբայրներուն կղերին պատկանող երիտասարդ վարդապետի մը ընթացքին մէջ, որ քանի մը տարիէ ի վեր, կարգ մը յանդուգն տարօրինակութիւններով՝ կը ճգնի համբաւ հանել, համբաւ մը որ նախանձելիք կէտ մը չունի։

Եթէ աշխարհական գրող մը ստիպուած է՝ «պատշաճից օրէնք»ին ամէնէն տարրական սկզբունքներուն դէմ իսկ չմեղանչել, ա՛լ երեւակայեցէք թէ կրօնաւոր մը ի՞նչ ընթացք պարտի բռնել նոյն օրէնքին հանդէպ, որովհետեւ այն շատ մը աննշան կէտերը, որոնք աննշմար կ'անցնին ոչ-կրօնաւորի մը գրութեան մէջ, կրօնաւորի մը գրուածքին մէջ խոշորացոյցով կը նկատուին, և ասիկա աւելի տխուր ազդեցութիւն մը կ'ունենայ ընթերցողներուն վրայ, աչքի առջեւ առնելով այն մեծ յարգանքը, որով մեր ժողովուրդը կը վերաբերուի կղերին հետ։

Հ. Տիտոն, երբ եկեղեցիին բեմէն ըսկըսաւ քիչ մը շեշտակի լեզուով խօսիլ՝ այլ և այլ նիւթերու նկատմամբ (առանց սակայն երբեք «պատշաճից օրէնքին» հակառակ վարուելու), բողոք մը բարձրացաւ Կաթողիկէ աշխարհին մէջ և այդ աննմանօրէն պերճախօս Դոմինիկեանը՝ եկեղեցական իշխանութեան կողմէ՝ ատենուան մը համար չքարոզելու հրամանը ըստացաւ։ Հ. Տիտոն՝ իբր հաւատարիմ զաւակ եկեղեցւոյ՝ հնազանդեցաւ, և այս հրլու հնազանդութիւնը՝ Հ. Տիտոնի կեանքին ամէնէն վսեմ էջերէն մէկն է։

Իրօք, ո՞րչափ աւելի վնասակար պիտի ըլլար, եթէ կրօնաւորները՝ փոխանակ անբարոյական գրականութիւնը ի սպառ ջնջել ջանալու առաջին անգամ իրենք ըլլային զայն մշակող։ Բարեբաղդաբար այս տեսակ առտառոց և խենդ ու խելառ գաղափարներ մուցանող ու հրապարակող վարդապետները աշխարհիս մէջ շատ հազուագիւտ են, և եթէ գոյութիւն ունին Զոլայի «Հռոմ»ին ու Սեղբոսեանի «Աբեղա-թողը»ին մէջ, գոնէ ասոնք՝ իրենց ամբարիշտ ու անկրօն գաղափարներուն կը զոհեն կրօնաւորութիւնը, չուզելով իրենց սկեպտիկ խորհուրդներով պղծել իրենց կրօնաւորի զգեստները և չեն ըսեր՝ երբ կամ կրօնաւորի և կամ աշխարհականի վիճակները ներկայացուի իրենց. «Ո՛չ սա, ո՛չ ան։»

Եթէ ոչ-կրօնաւոր մը՝ «Կրօնքի Հիւծախտ»ին վրայ գրէր՝ «կրօնքը՝ իբր լոկ դրութիւն մը դատանելով», սա՝ իր մըտքին ապուշութիւնը և համոզումներուն բացարձակ սխալութիւնը պիտի կրնար ուշնենալ իրեն իբր արդարացում, բայց երբ նոյն խօսքերը կը տարարգրուին կրօնաւորի մը կողմէ, այն ատեն այս հակաքրիստոնէական գաղափարները շատ աւելի ազդեցութիւն մը կ'ընէ և քիչ մը դժուար կ'ըլլայ սիրուն գաղափար մը կազմել կրօնաւորի մը նկատմամբ, որ իր ուխտին հակառակ կը գործէ, ամէնէն անպատշաճ նկարագրութիւնները կ'ընէ և յետոյ կը ջանայ ինքզինքը արդարացնել՝ առարկելով թէ՝ «...անշուշտ այդ երկու բարացուցական «բառերը ա՛նքան յանցապարտ չպիտի ըլ-«լային բժշկի մը ռեգլամին մէջ, որքան «եղած են վարդապետի մը գրչին տակ։» Անշո՛ւշտ, վարդապետ. ատոր տարակոյս անգամ չկայ. բժշկի մը ռեգլամը՝ տարբեր, վարդապետի մը յօդուածը՝ տարբե՛ր. իսկ եթէ դուք ձեր յօդուածները՝ բժշկի ռեգլամներուն կը նմանցնէք, ատ ալ բոլորովին տարբեր խնդիր։

Կրօնաւոր մը չի կրնար անպատշաճ գրուածքներ հրապարակ հանել կամ նկարագրական ու բանաստեղծական ոճով մը քերթել՝ ինչ որ բժիշկները լոկ գիտական ոճով մը գրելով կը գոհանան, ինչպէս նաեւ չի կրնար Պիւխնէրի ըսածները արձագանգել՝ առանց անկրօնութեան մէջ իյնալու։

Կրօնաւոր մը չի կրնար իր գրած վրանբացութիւնները արդարացնել՝ Մոնդ. Գիրքին, Երգ Երգոցի կամ Ցայսմաւուրքի այս ու այն հատուածները առաջ բերելով, որովհետեւ անոնք չափահասներու համար գրուած են, և ոչ թէ որպէս զի ապագային, վարդապետները այդ հատուածները առնելով՝ մանրամասնեն, նկարագրեն, մեկնաբանեն և իրենց կողմէն աւելցնելով՝ ընդհանուրին ձեռք յանձնեն։

Եւ կը փորձուինք հարցնել այն վարդապետին որ Մոնդ. Գիրքին, Երգ Երգոցին ու Ցայսմաւուրքին գրականութեանց կը հետեւի, թէ արդեօք սոյն Գիրքերուն մէջ կա՞ն նաեւ Կրօնքին Հիւծախտը, Նիւթապաշտ Քարոզներ, Բանդ, Պիւխնէր և։

Ֆ.

ՄԱՐԹԻՆԻՔ ՖԷԼԱՔԷԹԻ

Մարթինիք ատասընը վէ խարապ օլան Սէն Բիէր չէ Հրինի գիւարէթ իթմիշ օլան պիր Ինկիլիզ մուխպիրի՝ մայիս 12 թարիխիյլէ Ֆոր տը Ֆրանսան ֆաճիայը մուրիմէ հագկընտա ախիտէքի թաֆսիլաթը եազմըշ տըր.

«Թէլէկրաֆընըզ մուճիպինճէ, ճումա իրթէսի կիճէսի Կուատալուբան եօլտ չըգարմ, վէ թայֆալար օթարաֆա կիթմէկէ զանէթ գօրգտուգլարընտան, բէք չօգ միւշքիլաթ վէ մէսարիֆլէ պիր վաբոր քիրալաեապիլտիմ։ Բազար սապահը Մարթինիքէ եագլաշարդ, լաքին ուզագտան ֆէլաքէթի իյմա իտեր հիչ պիր էմարէ միւշահէտէ իտէմէտիք, եաընըզ աանընը թէրէլէրինտէ խաֆիֆ պիր տիման կէօրիւնիւեօրտը։ Գարատան հէնուզ իւչ միլ գատար ուզագ օլարագ սահիլ կէօրիւնմէկէ պաշլատրընտա, տէնիզ պիր թադըմ էնգաղ իլէ էօրթիւլմիւշ իտի, վէ պու էնգաղ իչինտէ շէքլ վէ հէյլէթլէրի պիւսպիւֆիւն տէյլմիշ պիր խայլի ինսան նաշէլերի պուլունուպ, տէնիզ հայվանաթընա եէմ օրմուշլար իտի։ Պու նաշլարրն էքսէրիսի՝ չէհրին ֆէլաքէթինտէն գաշմագ իսթէեէն վէ տալկալար իչինտէ պօղուլմուշ օլան պիչարէ ֆիրարիլէր օլտուղունու մուախխարէն թահգրդ իթտիմ։ Կեահ սօղուգ, կեահ սրճագ պիր ֆուրթունա էտիկինտէն, վաբորըմըզ սահիլէ եագլաշմագ իչին, պիր արա իայլի կիւճլիւք չէքտի, ֆագաթ նիհայէթ եավաշ եավաշ հէր թարաֆտան ատա կէօրիւնմէկէ պաշլատը։ Տէհշէթլի պիր մէնզարէ դարչրսընտա պուլունուեօր իտիք. հէր թարաֆ՝ գաթը պիր քիլ վէ չամուր իլէ էօրթիւլմիւշ իտի։

«Վաբօր՝ Սէն-Բիէրտէն պիր գաչ միլ ուզագտա քեայլին Բրէշէօյ նամ պալըգճը քէօյիւնէ քէմալը միւշքիլաթլէ վասըլ օլտու։ Պու կիւզէլ քէօյիւն պիր դրսմը տա ախէշտէն խարապ օրմուշ իտի, վէ էհայի՝ տէնիզ քէնարընտա թօբլանարագ, քէնտիլէրինէն օրատան գալարրըլմասընը նիհագ իտիեօրլար իտի։ Քէնտիլէրինէ եարտրմ կէլէճէկինի պէեան իլէ, թէէմինէ չալըշարագ, Սէն-Բիէր չէհրինին վագթլյլէ պուլունմուշ օլտուղու նօգթաեա գատար եօլումուզա տէվամ իթտիք։

«Շէհիր՝ Բէյ տաղընըն շըմալ եթէյինտէ պիր տէրէ իլէ օվա արասընտա պուլունուպ, էթրաֆընտաքի տիկէր տաղլար տախի կիւզէլ պիր մէնզարէ հասըլ իթ միչլեր իքէն, չիմ-

ալ իսկ, հէր չէյ եէր իլէ եէ.քան օլմուշ օլուպ, սաղտա վէ սօլտա երգելմիշ, վէ տէհլէթլի վօլգանըն ֆիշդերլթարը չամուրլար իլէ գարըշմըշ տիվարլար, վէ ճէսիմ ադաճլարըն քիւլթիւք քէ. սիլմիշ քէօքլէրի կէօրիւնիւէօր իտի։ Իշպու վասի էօիւլէր օվասընտան հիշ պիր մանպուգ սէտասը իշիտիլմէիպ, անճագ ուզադտան լավալարըն թէ. ադֆֆիւնիւ, թարիֆ օլունմազ պիր սուրէթտէ հիսս իտիլիէօրսը։

«Պագը արաեըճըլար, հէ.քիմլէր վէ խասթա պագանլար իլէ պէրա. պէր կէլմիշ օլան եիւզ պագը Տիրվիս՝ հանկը թարաֆտա գարաեա չըգա. ճաղըմըզը պիզէ կէօսթէրտի, չիւնքի նէ՛ իսկէլէ վէ նէ՛ սահրէ գալմըշ ի. տի։ Մարթինիքէ աեագ պատաղը. մըզտա, տիւնեանըն է՛ն պիւեիւք վէ տէհլէթլի ֆէլաքէթլէրինտէն պիրի. նին գարշըսընտա պուլունտուզումըզը օլ վագրթ անլատըգ։ Հէր եէր նաշէ. լէր իլէ տօլու իտի։ Սիեահլարըն, նա. զիք գատընլարը, պիչարէ մասում. լարըն նաշէլէրի, չօղլար, գանն իտէր. սինիզ քի պիրտէն պիրէ եէրէ չար. բըլըրճասընա եիւզ իւսթիւնէ եաթ. մըշլար իտի։ Պիր չօգ հէրլէրտէ եիւզ. լերճէ նաշէլէր, իշ իլէ օլարագ, պի. րէր հըզրն թէշքիլ իթմիշլէր իտի։ Պունլարըն վազիհէթլէրինտէն՝ նէ տէհլէթլի տագըգա կէշիրմիշ օլտուգ. լարը անլաշըլըէօր իտի։

«Պու ինան նաշէլէրի օլ տէրէճէ թէպտիլ օլմուշլար իտի քի, պինլեր. ճէ նուֆուս իշինտէ պիրինի պիլէ թա. նըմազ գապիլ օլամաը։ Սէն-Բիէր. տէ 30,000 նուֆուսըն եանմըշ վէ էօլմիւշ օլտուգլարը հիսապ օլունու. էօր։ Մարթինիք պանգասընըն խա. բապալարը իշինտէ պուլունան 100 պին ըսթէրլին լիրասընտան պաշգա պիր շէյ գուրթարըլամամըշ տը։ Է. կէր իգթիզա իտէն թէտպիրլէր իմ. թիխաշ օլունմազ իսկ, պուլաշըգ պիր խասթալըգ զուհուրինտէն գօրգու. լուէօր։ Վագտա նաշլար եագըլմագ. տա իսկ տէ, պու իշէ լաեըգէյլա տէվամ իտէպիլմէք իշին միգտարը քէաֆի ատէմ վէ վասթա եօգ տը։

«Աղշամա գատար Սէն-Բիէր շէհ. րինտէ կէշիրտիք, լաքին Բէ վօլգա. ննընն՝ պու խարապալար իւզերինէ լճբաի հիւքմ իթմէսինտէն, վէ զէ. հիրի պուխար վէ քիւլէրինի տիշա. ը սաչմասընտան, վէ արա սըրա ճէ. սիմ թաշլար ֆիրլաթմասընտան պաշ. գա պիր շէյ կէօրէմէտիմ։

«Յօղրու մալիսմաթ ալմագ ի. շին խայի կիւճլիւք չէքտիմ։ Ֆէլա. քէթ էնասընտա Լէվիգօ նամ իթա. լիան վաբօրընտա չալըշմագտա օլան վէ միւճիրլէ իլէ գուրթուլան ժան Բրիւտան նամ քիմսէ, պու պապտէ չէօյլէ հիքեահէ խիեօր. «Էվվէլա տէհլէթլի պիր կիւրիւթիւ իշիտիլտի։ Եօգարը պագտըզմտա, տաղ կիպի ճէսիմ պիր տիւման պուլութընընն՝ վօլգանընն աղղընտան չըգարագ, չէհ. րէ վէ քէօրֆեզէ հիւճում իթտիկի. նի կէօրտիւմ։ Պու պիր ատի տիւման օլմահերպ, իլլա տէհլէթ վէրէն պիր տիւման իտի քի, բասթ կէլտիկինի վուրուպ թէլէֆ իթտի, սէֆինէլէրին տիրէ.քլէրինի տէվիրտի վէ քէնտիլէ. րինի պաթբրաը։ Միւթէագըպէն ա. թէշտէն զահէթ պիւեիւք պիր ճիամ կէլէրէք, չէհրի տագըգատա եագըպ, քիւլ իթտի։ Իւչ տագըգատա հէր շէյ խիթամ պուլտու, լաքին պէն՝ պիր սաաթ միւթէմադիէն ինսանլարըն՝ ալէվլէր իչինտէն տահիլ գաչարագ, օրատա տիւշիւպ էօլտիւքլէրինի կէօր. տիւմ։»

«Բաթլահեը էմնասընտա չէհիրտէ պուլունանլարատն հիշ պիրի սաղ գալմատըգընտան, տէհլէթլի հիքեա. եէնին թաֆիլաթընը քէնտիլէրին. տէն տինլէմէք միմքին օլամատը։ Եալընըզ լիմանտա պիր գաչ քիչի գուրթուլապիլմիշ իտի։ Ադրճամէճ. ըսէ օլան պիր գաչ շախտ՝ պալա. տէքի հիքեաեէյի թատտիգ իտիեօր. լար։ Քեաֆֆէսի տէ, ատթէշ ֆուր. թունատը, շէհրին վէ լիմանըն իւզէ. րինատէն կէշիշինտէ, պէշ տագըգա զարքընտա հէր շէյին մահվ օլուպ պիթտիկինի պէեան իտիեօրլար։ Հէր թարաֆ թութուշմուշ, վէ տէնիզին սուեու տա գայնամտա պաշլամըշ տը։ Շէհրին խարապալարընըն եան. մասը իւչ սաաթ տէվամ իթմիշ, վէ օնտան սոնրա վօլգանընն կիւրիւլթիւ. լէրինտէն, տիւշէն թաշլարըն սէսին. տէն վէ քիւլ, ատթէշ վէ պուխարըն տէվամի ֆիշդերմասընտան պաշգա պիր սէս իշիտիլմէմիշ տիր։ Լիմանտա հիշ պիր սէֆինէ գալմամըշ տը։ Դուրթուլանլար օլ տէրէճէ եանդգ. լար իլէ մէճրուհ տըրլար քի, իշլէ. րինտէն բէք աղր եաշաեապիլէճէք. լեր տիր։ Պիչարէլեր՝ ատթէշ ֆուրթու. նասընտան գուրթուլմադ իշին էվվէլ. աշաղը գօշմուշլար, վէ սոնրա թէքրար սէֆինէնին իւզերինէ չըգ. ադլարընտա՝ սէֆինէ եանմադտա վէ պաթմադտա պուլունմուշ տուր։ Պիւեիւք ֆէլաքէթտէն էվվէլ Բէ վօլգանը 5 տէֆա թութուշմուշ տը։

«Մարթինիքին թէքմիլ չըմալ ճի. հէթի ատթէշ վէ սու թուղնանը թէհ. լիքէսինտէ օլուպ, էհտալինին էքսերի. սի ֆիրար իթմիշլեր իսկ տէ, էօյլէ սէֆիլ գաեբդլարտա ըաքիպ օլմուշլար տը քի, պիր գրսանը պաթմիշ տը։ Սէն-Բիէրտէն 19 միլ ուզաղտա քեա. յին Կրանտ-Բիվիէր նամ քէօյտէ խա. սարաթը քիւլիէ վագը օլմուշ տը։ Նէհր պիրտէն պիրէ գ ատալարըպ, տի. շարբեա չամուրը վէ սրճադ սու. վէրմիշ տիր։ Բէ վօլգանը շէհրէ վէ ճիվարընա թաշլար ֆիրլաթմագտա տը։ Մարթինիք էհտալիսի եաս իշին. տէ օլուպ, իշլէր ատուրմուշ տը։ Գրթ. լըգ իլէ եումուրճագ իլլէթինտէն, վէ վօլգանըն էլան թութուշմատը սէպէպիրէ, տատա պիւեիւք ֆէլա. քէթլէր վուգուխնտէն գօրգուլուէօր։»

*** Մարթինիքտէն ալընան սոն խապէրլէրէ կէօրէ, Սէն-Բիէրտէ թէ. հարբիեաթա տէվամիտիմէքտէ տիր։ Ֆէլաքէթ, օլ գատար նակէհանի օլ. մուշ տը քի, բէք չօգ նաշլար թա. պիի վաղիհէթլէրինէ պուլունմուշլար տը։ Պիր օթէլտէ պուլունան պիր նաշլն էլինատ, ըսբրըմուշ էքմէք բաբ. չասը կէօրիւրմիշ տիր։ Եէրլի սիեահ. լար՝ եարմակիրլիկէ գալգըշմըշլար իսկ տէ, մէն իտիրմիշ տիր։ Ֆօր տը Ֆրանսատա էհալի քիլիսէլէրտէ թօբ. լանմըշ տուա իթմէքտէ տիր։ 100 պին նուֆուս իշին եէյինթի լանըմ տը։ Խասթախանէլեր՝ տէհլէթլի մէճրուհլար իլէ տօլմուշ տը։ Սէն. Բիէրի թէմիզլէմէք վէ էնգաղ ալ. թընատան նաշլարը չըգարմադ՝ այլա. րա միհթաճ տը։ Հէր կիւն նաշլար չըգարըլըպ եագըլմագտա տը։

*** Ցիւնեանըն հէր թարաֆընտան Մարթինիք ֆաճիասընտա խասար. տիտէ օլանլար իշին իանէլէր կէօր. տէրիլմէսինէ տէվամ օլունուէօր։ Միւճթէմիայը Ամէրիգատա պու ճի. հէթճէ պիր բէզապէթ հիւքմ իթ. մէքտէ տիր։ Մարթինիքին սուլարը չիմտի քիւքիւրթ իլէ գարըշարագ իշիրմէպ հալէ կէլտիկինտէն, վարօր. լար իլէ սու կէօթիւրիւլմէսի, վէ Ան. թիլատալարընատա սէֆինէլէրին եիւք. լիւ օլտուգլարը եէյինթիլէրին սաթն. ալընմասը Ամէրիգատա թատավուր օլունարագ կիպի, Ամէրիգա իտարէի ասքէրիէսի տէ՝ 14 կիւն իշին 40,000 քիշիլիք էրզագ վէ էվապ թէտա. րիքիյլէ մէշղուլ տը։

*** Պագը հիւքմատարլարը վէր. տիքլէրի իանէլէրի էվվէլճէ եագմըշ իտի։ Անլէրատէն պաշգա Պէրլին պէ. լէտիէսի 2000, Շուէտ գրալը 200, Տանիմարգա գրալը 160, Ճամանիգա Մէճլիսի մէպուսանը 1000 լիրաի ըս. թէրլին վէրմիշլէր տիր։ Թրանսվալ ըէիսի Մ. Քրիկէր՝ Մ. Լուպէեէ պա թէլէկրաֆի պէեանը թաաղիհէթլէ, հալը մուղաիգատա օլմասընա մէպ. նի, անճագ 32 լիրաի ըսթէրլին կէօն. տէրէպիլտիկինի պիլտիրմիշ տիր։ Է.քա. սէր մէմլէքէթլէրտէ տախի իանէ ճէ. մի իշին գօմիսիօնլար թէշքիլ օլուն. մուշ տը։ — Ճումա կիւնիւ Պրէսթ լիմանընատան, էրզագ վէ սաեր լեվա. դիմաթը համիլ 3 Ֆրանսըզ հարպ սէ. ֆինէսի՝ Մարթինիքէ միւթէվէճճի. հէն հարէքէթ իթմիշլեր տիր։

*** Էլեէվմ Բարիտտէ պուլունան Մար. թինիք բիսդ օքօսը՝ Սէն-Բիէր շէհրինին եէ. նիտէն ինչասը՝ 8 միլեոն ըսթէրլին լիրա. սբյէա գապիլ օլաճաղընը՝ պիր միլագա. թընատա պէեան իյլէմիշ տիր։

*** Անթիլ ատալարընատա Ինգիլթէրրա միւսթէմլիքատը հագդընատա տախի շայ. եանը թէէսիւք խապէրլեր ալընրեօր։ Սէն-Վէնսան շէհրինին շարդ սահրի թէ. մամիյլէ խարապ օլմուշ, վէ սաղ հիշ պիր մախլուգ գալմամըշ տը։ Նուֆուսան թէ. լեֆոնթըն միգտարը մալիսմ տէյլ տիր, լաքին 1600 քիշի հիտադ օլունուէօր։ Խաս. թախանէյէ նագլ իսթէյն 160 քիշիտէն անճագ 6 քիշիին գուրթուլմասընա խա. միտ վար տը։ Հիւքիմէթ՝ 3000 քիշիյի պէպէմէքտէ տիր։ Բարչալանմըշ նաշլար՝ իրէր իլէ չէքիլէրէք, իւչնաէքլերէ սթը. լըեօրլար։ Եէր աղթընտան կիւրիւթիւլէր իշիտիրմէքտէ վէ պէլղէյէր փոռգու պուլ. մագտա տը։

Մայիս 12տէ կիւնտիւղ վագթը պուլ. խար վէ տիւմանի թէքմիլ ատաեը գարալ. մըշ տը։

*** Սէն-Վէնսան շէհրի էհալիսի՝ պունտան էվվէլ վուգու պուլան տէհլէթլի պիր գա. սըրդա եիպլունտէն սոն տէրէճէ զարարլի. թէ տիւշար օլուպ, Ինկիլիզ հիւքիմէթի՝ էհալիյի աճըզտան էօյտիւրմէմէք իշին քիւլիեէթլի մէսարիֆ իսթիեարընա մէճ. պուր օլտուղունտան, վէ պու տէֆա տա. խի իշպու վօլգան ֆէլաքէթի իսթէ կէր. տիկինտէն, թապիկաթա գալալը ուզրա. շըլամաեաճաղը ճինէթլէ, մահէլի էհալի. սինին՝ տիկէր էմնիյէթլի եէրլէրէ նագ. լիյէ, մէղքիւր ատանրն թէրք օլունմասը՝ ճամանիգա Մէճլիսի մէպուսանընտա միւ. ղաքէրէ իսիտիկի կիպի, Սէն-Բիէր շէհ. րինին տէ եէնիտէն ինչա իսիլիպ իսիլմէ. մէսի՝ Ֆրանսաճա մէսէլէ օլմուշ տը։ Ա. լիմէր՝ տիւնեանըն օ գրթասը հագդընատա բէք էյի քէշֆլէր իթմէեօրլար։

*** Մէքսիգատան պիլտիրիլտիկինէ նէ. գարէն, Բօք տէ Գօլիմա վօլգանը՝ եագընտա թութուշմադ ալէամէթլէրի կէօսթէր. տիկինտէն, պու տաղրն էթէյինտէքի էհա. լի գաչմագտա տըրլար։ Պիր դաչ կիւն. տէն պէրու իշպու վօլգանտան տիւման վէ ալէվ չըգմագտա տը։

Միւճթէմիաի Ամէրիգանըն՝ 30 տէնէ. տէն պէրու հալը սիւքիւնէթտէ պուլունան եէկիանէ վօլգանը՝ պու կիւնլէրտէ տիւ. ման վէ պուխար ֆիշդերտըրընտան, ճի. վար սէքէնէսի ֆիրարէ պաշլամըշ տը։

Ավսթրիանըն Ակրամ շէհրինտէ չըգան հաֆթա սաղը կիւնիւ չիատէթլի ղէլղէլ. լէր հիսս օլունմուշ տուր։

*** Ալիմլէր միեանընտա իշպու հարա. քեաթը արզիէ հագդընատա միւզաքէրէլեր վուգու պուլուեօր։ Ամէրիգալը մէշհուր բրօֆէսէօր Հէյլբրին՝Անթիլ ատալարը հագ. գընատա տիեօր քի, «Եալընըզ վօլգանլար. տան գօրգմագ լազըմ տէյլ տիր, չիւնքի պու հալլեր սէպէպիյլէ օ ատալարըն քիւլ. լիէն պաթմասը իսթիմալտէն տիր։ Անճագ տէվամի թութուշմագտան չու մանէա չը. գաեօր քի, քիւրրէի զէմինտէ պիր տէլիք աչըլըեօր։ Եկէր պու տէլիք էրէյիճէ պիս. եիւբ իսկ, սօնու՝ պաթմագ տը։ Գարիպ ատալարը՝ տիւնեանըն գապուզընընն էն զի. եատէ զաիֆ օլտուղու պիր նօգթատա պու. լունուեօրլար, նասըլ քի ասըրլար էվվէլ Անտ ատալարը տա պէօյէ տաղըլըպ, Գա. րիպ հավուզու վէ Մէքսիգա քէօրֆէզի մէյտանա կէլմիշլէր տիր։» Բրօֆէսէօր միւմաիլէյհ՝ էն զիեատէ Սէն-Վէնսան ա. տատը իշին էնտիշէ կէօսթէրիեօր։

*** Ֆօր տը Ֆրանս մահքէմէսինին՝ Սէն. Բիէրտէ թութուլան եաղմանճըլարը 5 էր. ակնէ հապսէ մահքիմ իթմէսիյէ պէրապէր, եաղմանին արգասը ալընմասընը՝ թէ. լէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ տիր։

Ֆօր տը Ֆրանսա քիւլիեէթլէ վօլգան թօզու տէօքիւքտի կիրնտէն, էհալի՝ վա. բօրլարա սըղընմըշլար տը։

Նիգարակուտտա տախի վօլգան թու. թուշմալարը վագը օլմադլէ, խայլի զա. բար օլմուշ տուր։

Մէն-Վէնսան ֆէլաքէթի իշին Լոնտրա. տա աչըլան իանէ գօմիսիօնընա գրալ էմ. վարա 400, Ինկիլթէրրա պանգասը 1000, ինչ միւթէպեր զէվամթ 500էր վէ Մ. Զէմ. պէրլէն 50 լիրա վէրմիշլէր տիր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Բազար կիւնիւ, Ս. Յակոբ մատուռ. վէ խապթախանէլինին գիեարէթինտէ, կիւզել պիր ճէմիյէթ հնգզրը պուլուն. մուշ տը։ Սաաթ իքիտէ Կ-Բաթրիգ ըեթ. էմմանուէլեան էֆ. հազրէթլերի մութան. թան սուրէթտէ Գուստասը Ղերիֆ թագ. տիա իյլէմիշ, վէ պու զիյնէթի լուսանի. եէատ Վէքիլի մինիթէրէմլերի Արհ. Սահ. տիւ Արբ. Արրիխաեան իլէ Գարակէօղ. եան, Սամանճեան, Պազշեան վէ Իսկէնտէրեան Ծ. վրդ. լեր վէ Բիլճեան, Մէրճիմէքեան, Բէչէճեան Վ. լեր, վէ Մէճլիսի Իտարէ ադասընտան Ամոակ էֆ. Զիլբօշեան, Վիրէն էֆ. Դասապէեան վէ Օհան էֆ. Փի. լիպպոսեան իլէ միւթէպէրաչը միլլէթտէն Նաֆիլեան Անտոն բաչա, Մըսբրըք Միկէ էֆ., Ղէրամեան Յովսէփ էֆ., Կէօչէեան Արամ պէյ, Դուեուճեան էֆ., Ապտուլլահ Յովհաննէս էֆ., Նիկոդիմոսեան Սիրուակ էֆ., Հիմբիւղ Արտաշէս էֆ., Ս. Յ. Ոսկեբերան Հոգաբարձութիւն ազգայ. ընտան Միհրան էֆ. Ատեփանեան, վէ Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւն ազգայրը՝ Գրիգոր էֆ. Միրան, Գրիգոր էֆ. Պըրգ. լեան վէ Պողոս էֆ. Շէրպէթճեան, վէ տիկէր զէվաթը միւթէպէրէ իլէ պազը միւհիթէրէմ ֆամիլեայլար հազրը պուլուն. մուշլար տը։

Ֆիլիսէ կիւզէլճէ ասնաատրմըշ վէ նազմաթը բուհանիէ տախի, միւսթայիտ դպրապետլէր մարիֆէթիյլէ քէմալը ֆի. թիզամ իւզրէ իճրա իսիրմիշ տիր։

Խիթամը այնի բուհանիտէ, մատուռն դարաւսընտա տուրուլուպ, ըիւթպ. Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէթլերի՝ էտիէյի մէֆ. ուզէյի հազրէթի Բատիշահիյի ԷՖՖԱ ԻԹ. ՄԷՔԼԷ, հուզզար ամինխան օլմուշլար տը։ Պատէհու խասթախանէյինին պաղէ. սինտէ պիր միւտէթ արամ իսիրիպ, հուզ. զարա գահվէ իքրամ ըլունմուշ, վէ մեգ. ատէն պէրու հալը սիւքիւնէթտէ պուլունան եէկիանէ վօլգանը՝ պու կիւնլէրտէ տիւ. ման վէ պուխար ֆիշդերտըրընտան, ճի. վար սէքէնէսի ֆիրարէ պաշլամըշ տը։

Ավսթրիանըն Ակրամ շէհրինտէ չըգան հաֆթա սաղը կիւնիւ չիատէթլի ղէլղէլ. լէր հիսս օլունմուշ տուր։

*** Ալիմլէր միեանընտա իշպու հարա. քեաթը արզիէ հագդընատա միւզաքէրէլեր վուգու պուլուեօր։ Ամէրիգալը մէշհուր բրօֆէսէօր Հէյլբրին՝Անթիլ ատալարը հագ. գընատա տիեօր քի, «Եալընըզ վօլգանլար. տան գօրգմագ լազըմ տէյլ տիր, չիւնքի պու հալլեր սէպէպիյլէ օ ատալարըն քիւլ. լիէն պաթմասը իսթիմալտէն տիր։ Անճագ տէվամի թութուշմագտան չու մանէա չը. գաեօր քի, քիւրրէի զէմինտէ պիր տէլիք աչըլըեօր։ Եկէր պու տէլիք էրէյիճէ պիս. եիւբ իսկ, սօնու՝ պաթմագ տը։ Գարիպ ատալարը՝ տիւնեանըն գապուզընընն էն զի. եատէ զաիֆ օլտուղու պիր նօգթատա պու. լունուեօրլար, նասըլ քի ասըրլար էվվէլ Անտ ատալարը տա պէօյէ տաղըլըպ, Գա. րիպ հավուզու վէ Մէքսիգա քէօրֆէզի մէյտանա կէլմիշլէր տիր։» Բրօֆէսէօր միւմաիլէյհ՝ էն զիեատէ Սէն-Վէնսան ա. տատը իշին էնտիշէ կէօսթէրիեօր։

*** Ֆօր տը Ֆրանս մահքէմէսինին՝ Սէն-Բիէրտէ թութուլան եաղմանճըլարը 5 էր. ակնէ հապսէ մահքիմ իթմէսիյէ պէրապէր, եաղմանին արգասը ալընմասընը՝ թէ. լէկրաֆլա պիլտիրիլմիշ տիր։

Ֆօր տը Ֆրանսա քիւլիեէթլէ վօլգան թօզու տէօքիւքտի կիրնտէն, էհալի՝ վա. բօրլարա սըղընմըշլար տը։

Նիգարակուտտա տախի վօլգան թու. թուշմալարը վագը օլմադլէ, խայլի զա. բար օլմուշ տուր։

Մէն-Վէնսան ֆէլաքէթի իշին Լոնտրա. տա աչըլան իանէ գօմիսիօնընա գրալ էմ. վարա 400, Ինկիլթէրրա պանգասը 1000, ինչ միւթէպեր զէվամթ 500էր վէ Մ. Զէմ. պէրլէն 50 լիրա վէրմիշլէր տիր։

քիւր պաղչէտէ եէթիչէն կիւլլէրտէն, հէր քէսէ, մայիս այլնա տէլիլ օլմադ իւզրէ թէվզի գելընմըշ տըր։

Պու սըրատա ճէրէեան խէն միւքեա-լէմէ, հէր խասթախանէնին հիւանի հալի, ինթիզամը վէ բէյտէրբէյ վագը օլան խա-լանաթ վէ թէրագդըեաթընա տաիր օլուպ, էզմիմլէ խասթախանէնին վարիտաթընը թէզիտէ պաշլըճա սէպէպ օլաճագ օլան վէ իլէրուտէ պու սաեէտէ պիչարէկեանընն տանա զիեատէ հիւանի հալինէ եարտըմ իտիլպիլէճէկի տէրքեարպուլընան Աբար-թըմանընն ինչասը հագգընտա պաղըլար պէնինտէ թէաթիի էֆքեար իտիլմիշ, վէ պու խուսուսըն պիր ան էվվէլ գուվվէտէն ֆիիլէ կէթիրիլմէսի իւզէրինէ արզու կէօս-թէրիլմիշ տիր։

Պաուէհու Կ-Բաթրիդ ըլիթ. էֆ. հազ-րէթլէրիյլէ զէվաթը միհրէրէմէյի սաիրէ՝ խասթախանէնին հէր թարաֆընը զիեա-րէթլէ, երքէք, գատրն ումում խասթէ-կեան վէ պիչարէկեան թէարիր վէ թէսէլ-լի գելընմըշ տըր։

Կէզիլէն տաիրէլէրաէ կէօրիւլէն թէ-միզլիք, տիգգաթ վէ հիւանի իհթիմամ՝ քեաֆֆէի զիեարէթ իտէնլէրին մուհիպի թագտիր վէ թահնինի օլուպ, Հոգաբար-ձութիւն հէյեէթիյլէ խասթախանէմիզէ հէր սուրէթլէ չալըշանլարա պէհանը մէնմու-նիէթ վէ թէչէքքիւր օլունմուշ տուր։

⁂ Կէչէն բաղար կիւնիւ Բանկալթիտէ քեային Վիէննա Մխիթարեան Անարատ Ցուութիւն քիլիսէսինտէ, Վիէննա Մխի-թարեան միհրէրէմ բահիպլէրի վարթա-պլյա «Սուրբ Ընտանիք» նամ ֆուգարա-բէրվէրան ճէմիյէթինէ մէնսուպ համիյ-էթքեար զէվաթըն միթէվէֆա ագրա-պա վէ միթէալլիւգաթընը իսթիրահա-թը բուհլարը իչին, մէզքիւր ճէմիյէթին բէյնի պուլունան Գալէմքեարեան Հ. Գրի-գորիս Մեծաւոր վարդապետ թարաֆընա-ման մութանթան սուրէթտէ Զայնաւոր-Պասարագ վէ Պաշտօն թագտիս օլունմուշ տուր։

Աւետարանատան սոնրա, Փանչիկեան Հ. Գէորգ Վրդ., Ս. Գրիգորի «Երանի որ խոր-հի զաղքան և զոհանկն» քէլամընը է-սաս իթթիսազ իտէրէք, զաեէթ պէլիզ վէ միւէսսիր պիր քարոզ սէօյլէմիշ վէ ֆագիր ադիլէրին տէրէճէի զարուրէթ վէ իհթիեաճաթընատան պահպա, ֆուգարաեա մուավէնէթ՝ վէզաիֆի մուգատտէսէի ին-սանիեէտէն մասատուա օլտուղունու պէ-եան իյէտիրկի կիպի, Ս. Յովհան Ոսկեբե-րանը «ֆագիրլէրին էլի՝ Քրիստոսը գան-ձանակը տըր» քէլամընը եաս իլէ, ասնա-պը համիյէթի տաիմա միւհթաճին վէ ֆուգարաեա իճրաի մուավէնէթտէն ֆա-բիզ օլմամաեա թէզվիգ իթմիշ վէ ասնա-պը ֆագր ու իհթիեաճա տաիր իհթա-պէն, պաղը թէալիեէթամիզ սէօղլէր ի-բրատ իյէմիշ տիր։

Միամիլէյհ վարիզ վրդ. ին ֆուգարա-նընն անվալը միւասիւֆէսինէ տաիր իրատ իթթիկի միւէսսիր սէօղլէրտէն միթէս-սերէն, Ս. Պատարագատան սոնրա պիր չօգ զէվաթը համիյէթմէնտան խոսպէիսա ֆուգարաբէրվէրան ճէմիյէթինէ միւրա-ճաաթլա, այլրգ իանէի նագաիէ իթասը-նա պէհանը արզու իտէրէք, իսիմլէրինի գայա իթմիշլէր տիր։

⁂ Էնգարէանէն մայիս 4 թարիխիյլէ թարաֆըմըզա եաղըլմըշ տըր. «Գայսէրիէ մէրիասասը Արհ. Մատթէոս Եպիս. Սիսլեան, մահէլլի մէմուրիէթինէ միթէ-վէֆճիհէն Տէրիսաատէթտէն հարէքէթ իթ-միշ օլուպ, էնգարէանէ մուվասլէթինին կիւնիւ անլաշըլսըզընսա, Արհ. Կղեմէս Եպիս. Ղազարոսեանընն թէնսիպի վէճճիլէ, Գեր. Զիյատմեան վէ Դանվէճեան վրդ.-լեր, մայիսին Յիւնճիւ ճումա սապահը էն-գարէ ըսթասիոնընատան մուֆարագաթլա, միամիլէյհի պէրայը իսթիզալ, Սէնճան-քէօյիւ ըսթասիոնընա կիթմիշլէր տիր։ Օ ագշամը Էսկի-շէհիր թրէնի կէլտիկինտէ, միամիլէյհ Գերապայծառը քէմալը իհթի-լամ իլէ իսթիգալալ իտիպ, այնի թրէնէ բաքիպէն, էնգարէ ըսթասիոնընա մուավ-ալէթլէրինտէ, Արհ. Ղազարոսեան Եպիս-կոպոս տախի պիզզաթ հաղըր օլտուղու հալտէ, իբի կարգակից Եպիսկոպոսլար եէկտիկէրինի տէրաղուշլէ, մէզքիւր ըս-թասիոն սալօնընտա պիր միւտուէթ արամ-տան սոնրա, արապաեա բաքիպէն Եպիսկո-պոսարան սալօնընա կիտիմիշ տիր։ Միթէ-հաիզանը բէհապիյտէն Գեր. Վարդանեան, ձիմմիմեան վէ Բօլաթեան վրդ. լեր իլէ տիկէր պաղը բէհապին հաղըր պուլունա-բադ, միամիլէյհ Եպիսկոպոսա վաղիֆէի խօշամէտիի իյգա իթմիշլէր տիր։

Պու սապահ (ճումա իրթէսի) իբի Եպիսկոպոսլար, Անարատ Ցուութիւն թարի-գաթը մայրապետլէրինին մատուռընտա Գուտտանսը չէրիֆ թագտիս իթմիշ օլուպ, միամիլէյհինումանընն եէնի եարլան վան-քընը կէղմիշլէր տիր։

Հոգեգալուստ եօրթունսը միւնասիպէ-թիյլէ, Հիսար Ս. Կղեմէս քիլիսէսինէ իւչ կիւն Սրբութիւն Սրբոց գօնուլմուշ օլուպ, բազար իրթէսի կիւնիւ, հէմ Էնգարէանէ եօրթու, հէմ Սրբութիւն Սրբոցուն իւչիւն-ճիւ կիւնիւ օլմասը հասէպիյլէ, Հայրա-պետական Զայնաւոր-Պաթարագը Արհ. Ղազարոսեան Գերապայծառ թագտիս ի-սէճէք վէ ագշամ տախի թագիր զիմնէ-թի Արհ. Սիսլեան Գերապայծառ թարա-ֆընտան իճրա օլունաճագ տըր։

Միամիլէյհին՝ Գայսէրիէեէ միթէվէճ-ճիհէն Էնգարէտէն մուֆարագաթը՝ սալը եախօտ չարշէնպիհ կիւնիւ (պու կիւն) վու-գու պուլաճագ տըր։»

⁂ Պանասեան Պօղոս էֆ. նին ճէնազէ ալայը միւնասիպէթիյլէ, Խազինէի Խաս-սաի Շահանէտէն 6000 ղշ. թէէտիէ պույ-րուլմուշ տըր։

⁂ Պուլկար էկզարգը էֆ. ճումա իրթ. կիւնիւ Կաթողիկոսարանա կէլէրէք, քէն-տի Յորելեանը միւնասիպէթիյլէ վագը օլան թէպրիքեաթա պէհանը թէչէքքիւր իյէմիշ տիր։

⁂ Էրմէնի քաթրիկէ Ամեն. Օրմանեան Սրբազան, Ֆրանսա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, Մարթինիք ֆէլաքէթի միւնա-սիպէթիյլէ իշհարը թաագրեէթ իյլէմիշ, վէ սէֆիր հազրէթլէրի տախի պէհանը թէչէքքիւր իթմիշ տիր։

Ս. ՅԱԿՈԲ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

ՅԱՆԿ ԱՆՈՒԱՆՑ ԲԱՐԵԲԱՐԱՑ

(Շարունակութիւն)

Վասեմ. եւ Ազն. Տեարք եւ Տիկնայք

60ական ղշ. վճարողներ՝ Մէրճամէթճեան Յարութիւն, Իսպէյէրեան Տիգրան, Կիւլ-պէնկեան Թ. Յովհ., Տէր-Պողոսեան Յա-կոբ, Արտուճօղլու Է., Նալբաս Ժօրժ, Թօլաեան Յովսէփ, Սինապեան Գրիգոր, Լազեան Յովսէփ, Ռէսիմճեան Օր. Մարի, Երազեան Մինրան, Քիւրէլեան Գրիգոր։

54 ղշ. վճարողներ՝ Գամպուրեան Ս. Վիչէն, Որսովեան Յ. և ընկերք, Մա-նուկեան Արմենակ, Սիկէր Ճօն, Արեւեան Եղբարք, Ճիլաճեան Վէնսան, Օհանեան Կարապետ, Ճամճեան Պօղոս, Մելքոնեան Տիկին Տիրուհի, Շահինեան Վէնսան, Սա-գըզ Արմենակ, Գաղէզեան Անտոն, Տիւզ Սարգիս պէյ, Տիւզ Հրանտ պէյ (Մէսսի-նա), Զրաճեան Յարութիւն։

Մրսըրլեան Տկ. Տիրուհի 50

47.50 ղշ. վճարողներ՝ Մարտիկեան Եղբարք, Էվրէնեան Գրիգոր, Կիւրճեան Ալէքսան (Փարիզ)։

40 ղշ. վճարողներ՝ Տիլսիզեան Գաս-պար, Բաօմիատի Գասթաքի, Սիմոնոֆ Ս., Տիւրկէրեան Օ., Ասլանեան Օնիկ, Զա-բրգեան Գէորգ, Տիլսիզեան Ս. Որդիք, Թորոսեան Համբարձում, Աբէլեան Պօղոս, Փափազօղլու Անատաս, Ինճիճեան Եղ-բարք, Գանթար Յովհաննէս, Էնքսէրճեան Մկրտիչ, Բարերար ոմն, Գարագաշ Կա-բրապետ, Քէօսէեան Անտոն, Շահինեան Յովհաննէս, Պէշլամեան Յովսէփ, Ասատ-եան Մկրտիչ, Հօլաս էֆ., Մարաշեան Մինրան, Քէշիշեան Մելքոն, Սամանճեան Գէորգ, Քէօլէեան Բասկալ, Սիրուն Ժօ-զէֆ, Կոթոյեան Կոմիտաս։

30 ղշ. վճարողներ՝ Սարրաֆ օղլու Քլիմի, Իսկէնտէրեան Յակոբ։

Բարսեղեան Յովհաննէս 28

27 ղշ. վճարողներ՝ Թօգաթլեան Օննիկ, Կոչունեան Մանուկ, Բարերար ոմն, Լութ-ֆեան Ժան, Բարերար ոմն, Մարուշ Պետ-րոս։

Կիւլպէնկեան Հայկազ 22

20 ղշ. վճարողներ՝ Քէչէօղլու Վ., Էսէֆեան Մինրան, Հանրմեան Յարութիւն, Թօգաթլեան Յ. Պանքեր, Հանրմօղլու Նի-գօլի, Հարունեան Բէթրի, Հարունեան Պօղոս, Պահապանեան Պօղոս, Ազարեան Վիչէն, Կիւլմէզ Ալէգօ, Ալէքսիատիս Ժ., Հոգոց Միշէլ, Թօսունեան Վիչէն, Մա-նուկեան Գրիգոր, Պիպէեան Գարեգին, Ճերմակեան Վէնսան, Ստեփանեան Կոմի-տաս, Մազաստար Յակոբ, Հաճի Սարիմ, Փափազեան Տիկին Թագուհի, Ազնիկեան Յովսէփ, Թօսունեան Յովսէփ, Ապտուլ-լահեան Յովհաննէս, Թօքգաբուլեան Տկ. Բուբուլ, Թումաեան Տքդ. Անտոն պէյ, Փափազեան Յովսէփ, Ֆօյաճեան Վէնսան, Սաամպօղլեան Բարսեղ, Փափազեան Բաս-կալ, Մանուէլեան Պետրոս, Միրմէլեան Սերովբէ, Ճէօհէրեան Պօղոս, Ճամպազ-եան Ստեփան, Լազեան Օննիկ, Բարերար ոմն, Էնքսէրճեան Յակոբ, Հաճի-Կարա-պետեան Արթին, Մանուէլեան Բուզիկ, Բարերար ոմն, Ազարեան Տկ. Մարիոն-քա, Էնքսէրճեան Միքայէլ, Քիւչիւքեան Անտոն, Քէչիչեան Ժան, Քըրլանկըճեան Կարապետ, Թովմասեան Թովմաս, Հիսար-լեան Տկ. Թերեզոն, Զագբեր Յ. և Ընկ., Անանեան Շաուլ, Ալէմշահ Յ. Նշան, Էլմասեան Զենոբ, Տէր-Դաւիթեան Մի-քայէլ, Թովմասեան Կոմիտաս, Թովմաս-եան Յակոբ, Գանթար Անտոն, Զալբեան Անտոն, Մարտիրոսեան Գէորգ, Տօմինեան Մեսրոպ, Շիշմանեան Զարեհ, Թորոս, Ա-զիզեան Եղբարք, Բարերար ոմն, Երամ-եան Պ. Նազար, Պետրոսեան Տիրան, Սիրմէլեան Արտաշէս, Էնքսէրճեան Ան-տոն, Մարուշ Բէթրի, Սամանճեան Գար-բիէլ, Ճամճեան Պօղոս, Հէքիմեան Յով-հաննէս, Մարուշ Պետրոս։

(Շարունակելի)

ԽԱՐԻՃԻԷ

ՍՕՆ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ. — Լիզպօնա, 19 մայիս. — Պուրատա խաֆիֆ պիր զէլզէլէ հիսս օլունարագ, էհալի ֆէվգէլատէ գօրգ-մուշ տըր։

Բարիս. — Բլէ վօլգանը էլան թութու-շուեօր։ Սէնթ Մարի չէհրինին քիւլլէն մանվ օլտուղու ըրվահէթ օլունուեօր։ — Իանէ ճէմլինէ տէվամ իտիլիեօր։ — Բէք չօգ սէֆինէլէր իլէ Մարթինիքէ եէյնթի կէօնտէրիլմէքտէ տիր։

Լօնտրա. — Գրալիցա Ալէքսանտրա՝ Սէն Վէնսան ֆէլաքէթզէտէլէրի իչին 500 ըս-թէրլին իանէ վէրմիշ տիր։

Բարիս. — 20,000 եէրլիէր՝ Հինտօ-Չին տախիլինտէ Լաօս նամ Ֆրանսզ չէհրինտէ իլանը իսեան իթմիշլէր տիր։ — Մ. Լու-պէնին եարըն Դրօնչթաաա վասըլ օլաճա-ղը՝ կիւվէրճինլէր վաբթասըյլա իսապէր ալընմըշ տըր։

Բօմա. — Իթալիա գրալը Պէրլինէ կի-տէճէք տիր։

Լօնտրա. — Պոռ կիւն ալընան մալիւ-մաթա նէզարէն, Պօէր բէիսլէրինին միւ-զաքէրաթը պիր գաչ կիւն տահա ուզա-եաճագ տըր։ Թէչէմին օլունտուղունա կէօրէ, ժէն. Պոթա միւսայէնա լէհինտէ վէ Տէվէթ սէ ալէյհինտէ պահս իթմիշլէր տիր։

Բարիս 20. — Ամէրիգանըն թէքսաս էեալէթինտէ կօլիսա չէհրինտէ տէհշէթլի պիր գասըրգա վուգու պուլարագ, 100 քիշի թէլէֆ վէ 100գատար եարալը օլտուղու՝ Ուաշինկթընատան պա թէլէկրաֆ իշար իտիլմիշ տիր։ — Ֆօր տը Ֆրանս չէհ-րի իւզէրինէ պիլա ֆասլա քիւլ ֆաղտը-ղը՝ չէհրի մէզքիւրտէն թէլէկրաֆլա պիլ-տիրիլիեօր։

Ուաշինկթըն. — Նօգովիյլ մասէնէլէրին-տէ տէհշէթլի պիր բաթլաեըշ վուգուի իլէ, 300տէն զիեատէ նուֆուս թէլէֆ օլմուշ տուր։

Լօնտրա. — Սէն Վէնսանտա ազիմ պիր զարուրէթ հիւքմ իտիեօր։ — Ինկիլիզ հիւ-քիւմէթի՝ Միսուրիտէ աթ սաթընն ալըն-մասընը տուրտուրմուշ տըր։

ԹԻՎԱՀԱՅ

Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի միւա-թէշարլըզը՝ Պուլկարիսթան գօմիսէրի սա-պրգ Նէճիպ Մէլհամմ էֆ. նէ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթի Սիճիլ միւտիրիեէ-թի՝ նէզարէթի միւշարիլէյհա Թիճարէթ միւտիրի Մուհիպպ Բէմզի պէյէ, Թիճարէթ միւտիրիեէթի միւտիր մուավինլէրինտէն Սիւպհի պէյէ թէվճիհ. Երզրում-իսթինաֆ մահքէմէսի ճէզա բէիսի Համտի էֆ. նէ Յիւնճիւ բիւթպէտէն Մէճ. նիշանը իհսան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻԷ

Տիւն, Բուսիա սէֆիրի՝ Պապը Ալիսէ սատրազամ վէ խարիճիէ նազըրը հազա-բաթլյա, վէ Իթալիա սէֆիրի՝ խարիճիէ նազըրը հազրէթլէրիյլէ միւլագաթ իթմիշ-լէր տիր։

—Կէչէն ճումաա իրթէսի կիւնիւ Լօն-տրատան Ինկիլթէրրա գրալը թարաֆընտան վէրիլէն պիր էյլէնճէտէ Լօնտրա Օս-մանը սէֆիրիյլէ՝ միւսթէշարը տախի տա-վէթլի օլարագ հազըրպուլունմուշլարտը։

—Եանիա վալի վէ գօմանտանը ֆէրիգ Օսման բաշա՝ սէլամը սէլամէթենճամ հազ-րէթի Բատիշահի իլէ թալթիֆ վէ թէսբիր պույրուլմուշ տըր։

—Ճումա կիւնիւ Զաթը հազրէթի Բա-տիշահի՝ Ֆրանսա սէֆիրինի գապուլ պու-եուրտուգլարընտա, Մարթինիք ֆէլաքէ-թինտէն գաեէթլէ միթէսսիր օլտուգլա-րընը, վէ ֆէլաքէթզէտէկեան իչին ճէպի Հիւմաեունլարընտան 1000 ֆրանսըզ լիրա-սը իանէ հար իթտիքլէրինի պէհան-պու-եուրմուշլար տըր։ Մէպլազը մէզքիւր ճու-մա իրթէսի սապահը Ֆրանսա սէֆարէթ-խանէսինէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Սէֆիր հազ-րէթլէրի, պու պապտէ պէհանը թէչէք-քիւրէ, քէյֆիեէթի պա թէլէկրաֆ Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ պիլտիրմիշ տիր։

—Բազար իրթէսի կիւնիւ Բուսիա իմ-բէրաթօրընն եէվմի վէլատէթի օլտուղըն-տան, թարաֆը Շահանէտէն Զարա թէպ-րիք թէլէկրաֆը քէշիտէ պույրուլմուշ, վէ Զար տախի՝ ճէվապէն արզը թէչէք-քիւր իյէմիշ տիր։

Պու միւնասիպէթլէ թարաֆը Շահանէ-տէն միւշիր Շաքիր բաշա վէ թէշրիֆաթը ումումիէ նազըրը Իպրահիմ պէյ հազարա-թը, սէֆարէթխանէեէ կէօնտէրիլէրէք, բէյամը թէպրիք իյֆա օլունմուշ տուր։

Սապահլեէն սէֆարէթխանէ քիլիսէ-սինտէ, հուզուրը լազըմ կէլէն զէվաթ հա-զրը օլտուգլարը հալտէ, պիր թէչէքքիւր տուասը օգունմուշ տուր։

—Իսբանիա գրալընն թաճ կիյինմէք բէյամի միւնասիպէթիյլէ, թարաֆը հազրէ-թի թաճտարիտէն գրալը միւշարիլէյհէ քէ-շիտէ պույրուլան թէպրիք թէլէկրաֆընա ճէվապէն, արզը թէչէքքիւր իտիլմիշ տիր։

—Ճումա իրթէսի կիւնիւ Թէր-Սէնթ մանասթրը մատուռընտա պու վէսիլէ իլէ օգրենան թէչէքքիւր տուասընտա, Իսբա-նիա սէֆիրիյլէ սէֆարէթ վէ գօնսօլաթօ մէմուրլարը վէ Իսբանիա թէպասը միւ-թէպէրանը հազը պուլունմուշլար տըր։ Խիթամը այինտէ սէֆարէթխանէտէ բէյամը գապուլ վուգու պուլմուշ, վէ հազրուն իչին պիր պիճիք թէրթիպ իտիլմիշ օլուպ, կէնճ գրալըն չէրէֆինէ իտարէի ագտան օլունմուշ, վէ պատէհու սէֆիր թարա-

ֆընտան՝ գրալը միշարիւէյհէ թէպրիք վէ ուպոտիեէթի միւպէյլէն պիր թէլէկրաֆնամէ չէքիլմիշ տիր։— Քիլիսէ տուասընա՝ սիւֆէրա իլէ վիւքէլանըն վէ Օսմանը րիճալընըն տավէթ օլունմամալարը՝ քիլիսէնին տարլըզը սէպէպիյլէ օլտուղու պէհան օլուռնուեօր։

—Ավսթրիա, Ռնկիլթէրրա, Իսքանիա վէ Սըրպիա սէֆիրլէրի իլէ Եունան մասլահաթկիւզարը՝ բազար իրթէսի կիւնիւ Պապը Ալիսէ սաարազամ վէ խարիճէ նազըրը հազարաթըյա միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

—Մանասթըր վիլաեէթի մէվճուտընա տահա 160 սիւարի վէ 390 բիատէ զապթէ վէ 10 նէֆէր բօլիս իլէ 6 գոմիսէրին իլավէսինէ իրատէի սէնիէ սըտուր իյլէմիշ տիր։

—Պիր հաֆթատան պէրու չէհրիմիզատ պուլունանՌումանիանընպիւեիւքպիր խանէտանընա մէնսուպ վէ Ֆրանսա օրտուսունտա զապիթ վէ Ֆրանսըզ Ագատէմիասընաա ազա բրէնս Ժօրժ Պիպէագօ՝ մախտումը բրէնս Վալանթէնին Ռումանիաեա կիտէճէկի միւնասիպէթիյլէ, տիւն սապահ Ռումանիա սէֆիրիյլէ պիրլիքտէ վաբօրա գատար օղլունա ըէֆաղաթ իտիպ, պաեէհու սէֆիր իլէ արապաեա ըաքիպէն ավտէթ իտէրքէն, Շիչխանէ գարաղօլու էօնլէրինտէ, բրէնսի միւմաիյէյին իւզերինէ ֆէնալըզ կէլէրէք, ֆիւճէթէն վէֆաթ իթմիշ տիր։ Վէֆաթը՝ տիւչար օլտուղու գալպ խասթալըզընտան իլէրի կէլտիկի՝ աթըպպաճա իտիլէն մուայեէնէ նէթիճէսինտէն անլաշըլմըշ տըր։ Նաշը՝ Պիւքրէշէ նագլ իտիլէճէք տիր։

—Բիւզանդիոն վէ Անաթօլի ղազէթալարը՝ մուղաիրի ուսուլ հարէքէթտէ պուլունտուգլարընտան, պիլա միւտտէթ թաթիլ գըլընմըշլար տըր։

—Իթալիա սէֆարէթի ումուրը թիւճարիէ մէմուրընըն պիր բաբօրթօսընա նէզարէն, սոն 10 սէնէտէ Իթալիաեա թագրիպա 25,064,000 ֆրանգլըգ Օսմ. էմթաասը կիրմիշ, վէ Իթալիատան տախի Թիւրքիաեա 40,110,000 ֆրանգլըգ էմթաա տախիլ օլմուշ տըր։

—Հայտար-բաշա ըրխթըմընտա պիր կէօմրիւք տաիրէսի ինշա օլունաճագ տըր։

—Մէքթէպի Թըպպէյի Միւլքիէ թալէպէսի՝ թապիպ տիրլօմասը ալընճաեա գաատար գուրա վէ պէտէլաթը ասքէրիէտէն մուաֆ օլուպ, պունուն եէրինէ տէվլէթճէ թայէին իտիլէճէք մահէլլէրտէ 5 սէնէ թապիպլիք իթմէկէ մէճպուրիեէթէ թապիյէեթ իթմէեէնլէր՝ պէտէլի նագտիի ասքէրի օլան 50 լիրա իլէ մէքթէպտէ թահսիլտէ պուլունտուգլարը պէհէր սէնէ իչին 10ար վէ տիրլօմա վէ իմթիհան խարճը իչին 20 լիրա վէրէճէքլէր տիր։

—Մէարիֆ նազըրը միւթէվէֆա Զիւհտի բաշանըն պէօյիւք հարէմինէ՝ 1250, քիչիւք հարէմիյլէ պիւեիւք գըզընա վէ պիւեիւք մախտումընա՝ 1000էր, գըզգաբընտաշընա 750, քիչիւք մախտումը իլէ տիկէր իլի քէրիմէսինէ 500էր ղ. այլըգ վէրիլմէսինէ իրատէի սէնիէ սըտուր իյլէմիշ տիր։

—Ֆրանսըզ միւէսսիսաթը խայրիէսի իչին, չըգան բազար կիւնիւ Ֆրանսա սէֆարէթխանէսի պաղչէսինտէ քէչիտէ օլընան բիանգօնըն հասըլաթը 84,000 ֆր. օլմուշ տըր։

—Էրզրումըն Արմատան գարիէսինտէն Վահան իսմինտէ պիրինին 111 եաշընտա օլտուղու հալտէ, Էեուպ, Խասքէյ վէ ճիվարընտա սիւտճիւլիւգ իթմէքտէ օլտուղու վէ մէրգումըն ագլը պաշընտա, գուվվէթի եէրինտէ իտուկի՝ Իգատամ ղազէթասընտա օգունմուշ տըր։ Տիշլէրի իքինճի տէֆա կէլմիշ, վէ ճէվիզ ֆընտըզ գըրաճագ տէրէճէտէ գուվվէթլի իմիշ։

—Ապրիլ 29տան մայիս 6եա գատար չէհրիմիզատ 214 քիչի վէֆաթ իթմիշ տիր։

—Սամսօնտա կէչէն կիւն զէլզէլէ վուգու պուլմուշ տըր։

—Մըսըր սէվահիլինտէն հարէքէթ իտիպ Բիրէեէ ուղրաեարագ Թիւրքիաեա կէլէճէք սէֆինէլէրին՝ Գալազօմէն թէհաֆֆիւզխանէսինտէ 48 սաաթ իհթիեաթ գարանթինասընա վաղընա գարար վէրիլմիշ տիր։

—Կէչէնլէրտէ քէնտի քէնտիեի թէլէֆ իթմիշ կիպի վէֆաթը եաղըլան, ֆագաթ բէտէրինին չիւպհէսի իւզերինէ ճէնազէսի թէչրիհ իտիլիպ, վէֆաթընընը՝ խարիճտէն վուգուի անլաշըլան Լէման հանըմըն զէվճիՀաֆըզ Իպրահիմին մուհաքէմէսինէ՝ տիւն Մահքէմէի ճինաեէթտէ պաշլանմըշ տըր։

—Էվվէլքի կիճէ թէքէտէլէն գասապասընտա պիր զէլզէլէ վուգու պուլմուշ տուր։

—Գահիրէ ճիվարընտա պիր գասապատա հարիգ զուհուրիյլէ, 240 իսանէ վէ տիւքքան, վէ ալկէր պիր ըիվաեէթտէ, թէքմիլ գասապա եանմըշ, վէ նուֆուսսա խայլի եարալը վէ պիր գաչ թէլէֆաթ օլմուշ տըր։

—Խարբութտան եաղըլտըզընա կէօրէ, կէչէնտէ Զընգուշ չէհրինտէ, իքի Մուսէվիին օտասընտա կաղ լամպասընըն տէվրիլմէսիյլէ եանկըն զուհուր իտիպ, չարշընըն 220 տիւքքեանընտան 200իւ եանմըշ տըր։

—Տիւն կիճէ Ցէրիտիէ ճատտէսինտէ գազաէն եանկըն զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պիր միգտար էշեա եանարագ, տէրհալ սէօնտիւրիւլմիւշ տիր։

—Տիւն կիճէ Պէյօղլունտա, Պիւլպիւլ տէրէսինտէ մուարագանէթիճէսի օլարագ, Գօչօ իսմինտէ պիր մարանկօզ ճէրհ իտիլմիշ տիր։ Ճարիհ օլան Բիւրտ՝ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։ Մէճրուհուն եաշամասը իսմիտսիզ տիր։

—Այնի վագըթտա Մաճարտա Գարամանը Եօրկինին մէյսանէսինէ իքի քիչի կիրէրէք, պիրի՝ պիլա սէպէպ տէսթիկահտար Աբօսթօլը բէվօլվէր իլէ գաթլ իթմիշ տիր։ Գաթիլ տէրտէսթ իտիլմիշ տիր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհամը ումումի	Ղ. 28 06—
Ռումէլի չըմէնալքէրի	ֆր. 110 75

Սահիպի իմթիեազ վէ մէսուլը ղազէթա
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՅԵԱՆ

ՏԻԼՊԷՐ ԿԱՊՐԻԷԼ

)(361)(

Ըընէնին Հավրտա կէչիրտիկի պիրինճի վէ իքինճի կիւնլէր՝ մէզպուրէէ բէք ուղուն կէօրիւնմէտի։

Բլաթան սէյֆիէսինտէն էմնաի հարէքէթինտէ, պիրլիքտէ էավպ վէ չամաշըր թագըմը ալմամըշ օլտուղընտան, պունլարը թէտարիք իթմէք իւզրէ մէզքիւր իքի կիւն զարֆընտա չէհրին մաղազալարընա կիթմէքլէ, բէք տէ սըգըլմատը իսէ տէ, իւչիւնճիւ կիւն սըգըլմաեա պաշլատը։

Անտրէ Պրէսթուա, Օթէլ Գօնթինանթալը միւտիրինէ չէքտիկի թէլէկրաֆնամէտէ, մուվասլէթի վագթընը պիլտիրմիշ օլտըղընտան, տահա էվվէլ կէլմէսի մէմուլ օլմամաղլէ պէրապէր, եինէ Ըընէ, մէմուլին զայրը պիր վագրա՝ վագթը մուայեէնտէն էվվէլ կէլմէսինէ սէպէպ օլուր իւմիտիյլէ, վաբօրլարըն եանաչտըգլարը ըրխթըմլար իւզերինտէ սէրսէրիանէ տօլաշմագտա իտի։

Մէրգումէ, կէրչի քէնտինին նէ օլմուշ օլմասընտան տօլաեը խանէսի խալգընընն էնտիչէ իչինտէ օլտուղունա էմին օլուպ, հաթթա քէնտիսինի արաթմագ իւզրէ հէր թարաֆա մէմուրլար սէվգ իտիլտիկինի զանն իյլէմէքտէ իտի իսէ տէ, օթէլին գաբալը պիր օտասընտա գաբանըպ գալամասըղընտան, հէր կէօնա էմրի պասիրէթէ գարշը տիշարը չըգմագտա իտի։

Անճագ պիլիրիզ քի, Մարսէլ վէ Մ. տը Քէրվէն՝ Ըընէնին ֆիրարընը իլան իթտիրմէքլէ պիր ըէզալէթ չըգաճաղընտան գօրգարագ, մէզպուրէ հագգընտա ճիտտի թէհարրիեաթա թէչէպպիւս իթմէմիշլէր իտի։

Անտրէ, Հավրըեա չարչէնպէհ կիւնիւ վասըլ օլաճագ իտի, վէ օ կիւնիւ իքի բօսթա վաբօրը պէքլէնիեօրտը։

Ըընէ, օ սապահը էրքէնճէ գալգըպ, ըրխթըմլարա ճիվար պիր լօգանթատա, իչթանը օլմաեարագ գուչլուգ թասմընը իթտիքտէն սոնրա, սապահ կէչէն սէֆինէլէրին եանաչտըգլարը թարաֆա իլէրլէտտի։

Պու սէֆինէլէրտէն պիրի Նիւ-Եօրգտան կէլիպ, կէնճ գըզ՝ գալպի չարբարագ վէ գուլագլարընտա աճիպ պիր հըշըմը հասըլ օլարագ, մէզքիւր սէֆինէ եօլճուլարընն տիշարը չըգմալարընտա հազըր պուլունտու։

Անտրէ պու եօլճուլարըն իչինտէ օլմատըղընտան, ագչամ կէլէճէք վաբօրա պէքլէմէք լազըմ իտի։

Օլ վագըթ թարիֆ օլունմազ պիր էնտիչէ մէզպուրէնին ֆիքրինի իսթիլա իթտի։ Եա Անտրէ իքինճի բօսթա վաբօրը իւլէ տէ կէլմէզսէ՝, եախօտ մէմուլին զայրի պիր վագրա եօլճուլըզընը կէճիքտիրմիշ իսէ՝, նէ՝ եաբաճագ իտի։

Օլ տագըգաեա գատար տէհշէթ հիսս իթմէմիշ իքէն, պու քէրրէ ֆիքրի տէհշէթէ կիրիֆթար օլուպ, հէր տագըգա՝ քէնտիսի իչին թէհտիտվէր վէ մուհագգագ պիր մուխթարա կէթիրմէքտէ օլտուղունու զանն իթմէքտէ իտի։

Օնտան սոնրա ագչամա գատար կէօզլէրինի տէնիզէ աթֆ իտէրէք, վէ ուֆուգու կէօզէթէրէք կէչիրտի։

Նիհայէթ սաաթ պէշ բատտէլէրինտէ տէնիզին աչըգլարընտա գալա պիր նօգթա վէ պիր տիւման պուլութու կէօրիւնտի։

Պու՝ պէքլէնէն վաբօր իտի։

Օ տագըգատան իթիպարէն մէզպուրէ տագըգալարը սայտը։

Արատան եարըմ սաաթ կէչտի, լաքին պու եարըմ սաաթ՝ ատէթա թաղեիդ վէ ճէֆալը պիր ասըր գատար սիւրտիւ։

Էլհասըլ սաաթ պէշ պուչուգ օլուպ, վաբօր՝ չէնտ տագըգատան եանաչաճագ իքէն, Ըընէ կէօրմէեէրէք, պիր չախս եանընա եագլաչըպ, էլինի եավաշճա գօլուսնա տօգունմասընտա, մէզպուրէ աթգասընա տէօնտիւ, վէ Բօպէր Տօֆէնի թանրեարագ, պիր ադ թէճաճճիւպ վէ պիր ադ տա տէհշէթլէ գարբըշրգ պիր սէպէ,

— Սի՞զ, սի՞զ պուրատա, մօսիէօ... պիր ուղուրսուզլուգ, պիր ֆէլաքէթ խապէրի վէրմէք իչին մի պուրաեա կէլտինիզ, տէտի։

Գօճա-Բէօսէ.— Ֆէլաքէթ խապէրի վէրմէք իչին տէյիլ, անճագ պիր մանի... պիր էնկէլ զուհուր իթտի տէ...

— Նէ՞ օլտու։

— Սիզին Հավրտա օլտուղունուզ, վէ Մ. Անտրէ Պրէսթուանընն տա Ֆրանսաեա ավտէթ իթմէք իւզրէ պուլունտուղու խապէր ալընտը։

— Քիմ պիլիեօր։

— Ֆամիլեանըզ։

— Վալիտէմ տիմէք խսթէեօրսունուզ..

— Վալիտէնիզ վէ տայրնըզ։

— Տայրմ մը։

— Մ. գօնթ Ալպէր տը Լիւսան։

— Քէնտիսինի ասլա կէօրմէմիշլիմ տիր, հաթթա թանրմամ պիլէ։

— Հալպու քի վալիտէնիզին գարտաշը օլտուղու իչին, տայրնըզ տըր։

— Սիզ պէնի զամմազլամըզ օլաճագսընըզ։

— Մամզէլ, պանա հագարէթ իտիեօրսունուզ... պէն պէօյլէ պիր խըեանէթէ միգթէտիր տէյիլիմ։ Դապահաթը՝ թէսաուիֆէ գօեուն, չիւնքի հէր չէյին սէպէպի օ տուր։

— Էյ սիզ նէ՞ եաբմագ իչին պուրաեա կէլտինիզ։

— Ժուանվիլէ ավտէթ իթմէնիզ լազըմ օլտուղունու իսապէր վէրմէք իչին։

— Ժուանվիլէ ավտէ՞թ մի իթմէք... — տէյի թէքրարլաար կէնճ գըզ՝ ադը պաշընտան կիտէրէք, — էյ Անտրէ՞...

— Անտրէ իչին պիր մէքթուպ կէթիրտիմ։

Ըընէ.— (թէճաճճիւպանէ.) Քիմմէ՞ն թարաֆընտան։

— Տանընըզ...

— Օնտան նէ՞ իսթէեօր։

— Պանա խիթապ օլմաեան գաբալը մէքթուպլարը աչմագ ատէթիմ օլմատըղընտան, նէ՞ խսթէտիկինի պիլմէմ։ Պունունլա պէրապէր, պիր ադտան Մ. Անտրէնին մուվասլէթինտէ, իչի անլաեաճաղըզ... Հայտէ, քէնտիսինի զայպ իթմէք իսթէմէզ իսէք, չարուգ վաբօրըն եանաչաճագ թարաֆընա կիտէլիմ։

Ըընէ, թագաթտան թէմամիյլէ տիշմիշ օլարագ, Գօճա-Բէօսէ իլէ պէրապէր կիթտի։

Վաբօր եանաչտը, վէ եօլճուլար գարաեա չըգտըգլարընտա, Ըընէ՝ Անտրէյի կէօրտիւ։

Պու մէնղարէ, մէզպուրէէ ճէսարէթ քէսպ իթտիրմէքլէ, հէման մէզքիւր տէլիգանլըեա տօղրու գօչտու։

Պու արա Անտրէնին սիմասընտա մէսէրրէթտէն զիեատէ հայրէթ իրաեէ իտէր պիր հալ հասըլ օլուպ, մէրգում պաղուգ պիր սէսլէ,

— Սիզ... մատմազէլ... Հավրտա, տէտի։

— Սիզի կէօրմէմէքլէ էօլէճէկիմտէն, Ամէրիգաեա գատար կէլէրէք, սիզի պուլմագ իսթէեօրտում, վէ էկէր ավտէթ իտէճէկինիզի պէթթէսատիւֆ խապէր ալմաա իտիմ, պուրատան եօլա տախի չըգմըշ օլաճագ իտիմ։

Անտրէ.— (Ըընէնին պու տիվանի հարէքէթինտէն տիշարը էնտիչէ օլարագ) Ահ մատմազէլ, նէ՞ եաբմըշսընըզ։

— Եաչամագ իսթէր իտիմ, վէ թէքրար իտէրիմ քի, սիզսիզ եաչաեամազ իտիմ։

— Լաքին նամուսսունուզ, սէֆիլ գըզճըզ՞...

— Էկէր հէնուզ սիզ պէնի սէվիեօր իսէնիզ, նամուսսումա նէ՞ զարար կէլիր։

(Տէվամի)

ԲԻՐԷՎԱՏԱ
Ա. Ի. Ս. ՄԷԹԱՔՍԱ ԳՕՆԵԱԳ ՖԱՊՐԻԳԱՍԸ

Տէրիսաատէ վէ ռումում մեմալիքի Շահանէ ամէնքեսի

ԳԱԼԱԹԱՏԱ, ԳԱԼԱԹԱ ԽԱՆԸ ԹԱՀԹԸՆՏԱ
Ø ՆՈՒՄԷՐՕԼՈՒ ՄԱՂԱԶԱ ՏԸՐ

ՍԹԷԼԻԱՆՕՍ ՍԱԵԱՆԻ

Եունան վէ Սըրպիսթան սէրայը գրալիլէրի մէշրուսպոթ միւթէահիւտիւ Մէթագաս Պիրատէրլէրին, իւզիւմիւն խալիս շարապընտան միւսթահսէլ ալէա գօգուլու վէ լաթիֆ բաիհալը գօնեաղընը տախմա խսթիմալ իյլէմէլէրինի միւչթէրիյինի քիրամա թավսիէ իյլէրիմ։

Աթինա տար իւլ ֆինունընտա քիմիա մուալլիմի վէ քիմիախանէ միւտիրի Ա. Դ. Խրիսթօմանօ վէ Ալթընճը տաիրէի պէլէտիէ իլէ Ավսթրիա-Մաճարիսթան, Ալմանիա վէ Եունան գօնսօլօսխանէլէրի քիմիակիրի Մ. Աբէրի թարաֆլարընտան պիթթահլիլ, մէղքիւր գօնեաղընն մաղարրաթտան արի վէ սրհէթէ նաֆի օլտուղու՝ պա բաբօր թաստիգ վէ պէեան օլունմուշ տուր։

Գօնեաղըմըզընն ՄԷԹԱԳՍԱ նամը ալթընտա բէք չօգ թագլիտի սիւրիւլմէքտէ պուլունուղունէտան, միւհթէրէմ միւչթէրիլէրիմիզ ալտանմամագ իւզրէ չիչէլէրին իւզերինտէքի էթիքէթտէ մուհարրեր թիւրքճէ, ֆրանսըզճա վէ ռումճա օլարագ Գ. Ս. Լ. Սինկրօսընն միրի վէ իմզասընա վէ չիչէնին իւսթիւնտէն պաշլաեարագ, գուրչուն գաբսուլա գատար ուղաեանշպանտտէրօլտաքի իմզամըզա տիգգաթ օլունմասը բէճա օլունուր։ Ֆապրիգամըզ՝ գօնեագտան պաշգա պիր շէյ չըգարմազ։

Մէթագաս պիրատէրլէրին ֆապրիգասընտա իմալ օլունան գոնեագ՝ խալիս իւզիւմտէն հասը օլմատըղընը խապթ իտէպիլէնլէրէ 100,000 ֆրանգ միւքեաֆաթ վէրիլէճէկի իլան օլունուր։